

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

Jizzax davlat pedagogika universiteti rektori
Sh.S. Baripov

ESHITISH IDROKI DARSLARIDA INNOVATSION
TEKNOLOGIYALARNI QO'LLASH FANINING
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lim

Ta'lim sohasi: 110000 – Ta'lim

Ta'lim yo'nalishi: 60112700 – Maxsus pedagogika Surdopedagogika
(qo'shimcha surdotarjimonlik)

Jizzax-2022

Fan/modul kodi 351EIDITQ04	O'quv yili 2022-2023	Semestr 4	ECTS – Kreditlar 2
Fan/modul turi Tanlov fan	Ta'lim tili O'zbek	Haftadagi dars soatlari 2	
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalarni qo'llash	Ma'ruza - 10 Amaliy - 20 Jami: 30	30	60
2. I. Fanning mazmuni O'quv fanining maqsadi - innovatsion ta'lim asosida eshitish idroki darslarida olib boriladi zaif eshituvchi bolalarga ta'lim – tarbiyasi nazariyasi va amaliyoti muammolari bilan tanishtirish orqali ularda kasbiy kompetentlikni shakllantirishdir. Fanning vazifasi - hozirgi kunda eshitish idroki darslarda innovatsion ta'limi nazariyasi va amaliyoti bo'yicha erishilgan yutuqlar, davlatimiz va chet el maxsus pedagogikasidagi eshitish idroki darslar ta'lim – tarbiyasi muammolariga bag'ishlangan nazariy qarashlarni taxlil qilish va umumlashtirish, dunyoviy pedagogik qarashlar va umuminsoniy qadriyatlarining xozirgi kun yutuqlarining ob'ektiv baxolash, eshitish idroki darslar ta'lim – tarbiyasining zamonaviy konsepsiyalarining rivojlanishini tushuntirish va prognozlash ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalarni qo'llash o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida talabalar quyidagi bilim, malaka amaliy ko'nikmalarni egallashlari lozim: II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi Fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni 1-naavzu: Eshitish idroki darslarida innovatsion pedagogika tushunchasi (2 soat) Pedagogik texnologiyaning tasnifi, qonuniyatlari, tamoyillari va mezonlari. Ta'lim-tarbiya jarayonini texnologiyalashtirish asoslari. Innovatsion ta'lim texnologiyalarining mohiyati, turlari va nazariy asoslari. Fanning maqsad va vazifalari. Boshqa fanlar bilan aloqasi. 2-naavzu: Eshitish idroki darslarida innovatsion jarayonlarning rivojlanishini umumiy yo'nalishlari (2 soat) Innovatsion texnologiyalarning qo'llanilish zaruriyati. Pedagogik texnologiya tushunchasi. Pedagogik texnologiyalar tarixi Darsga qo'yiladigan talablar. Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari tizimiga innovatsion yondashuv.			

3-mavzu: Eshitish idroki darslarida pedagogik innovatsiyalarni hayotga tadbir etishning tashkiliy asoslari (2 soat)

Pedagogik hamkorlik va mahorat. O'qituvchi faoliyatida vaqt va ishonitirish samaradorligi. Pedagogik jarayonda o'quvchilarga psixologik ta'sir etish muammosi. SHaxsning kamol topishida o'z-o'ziga ta'sir etishning ahamiyati.

4-mavzu: Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari (2 soat)

O'quv-tarbiyaviy jarayonni tashkil etish. Dars va innovatsion texnologiyalar o'quv xonasining ko'rinishlari. Ta'lim muassasalarida o'quv mashg'ulotlariga tayyorlanishning samaradorligi.

5-mavzu: Eshitish idroki darslarida didaktik o'yinli innovatsion texnologiyalar. (2 soat)

Didaktik o'yinli mashg'ulotlarni talabalarining bilim olish va o'yin faoliyatining uyg'unligiga qarab: syujehti-rolli o'yinlar, ijodiy o'yinlar, ishblanmonlar o'yini, konferentsiyalar, o'yin-mashqlarga ajratish mumkin.

III.2. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

III.1. Amaliy mashg'uloti mavzulari

1-mavzu: Eshitish idroki darslarida innovatsion pedagogika tushunchasi (4 soat)

Reja:

1. Pedagogik texnologiyaning tasnifi, qonuniyatlari, tamoyillari va mezonlari "KLAster" asosida yoritilg.
2. Ta'lim-tarbiya jarayonini texnologiyalashtirishning ahamiyati
3. Innovatsion ta'lim texnologiyalarining mohiyati, turlari va nazariy asoslarini "VEN" diagrammasida tushuntiriling
4. Fanning maqsad va vazifalari.

2-mavzu: Eshitish idroki darslarida innovatsion jarayonlarning rivojlanishini umumiy yo'nalishlari (4 soat)

Reja:

1. Innovatsion texnologiyalarining qo'llanilishiga bo'lgan ehtiyojlar
 2. Pedagogik texnologiya tushunchasini "Aqliy hujum"da tushuntiriling
 3. Pedagogik texnologiyalar tarixini "BBB" jadvaliga soling
 4. Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari tizimiga innovatsion yondashuvlarni "Bahs munozara" texnologiyasida yoritib bering.
- 3-mavzu: Eshitish idroki darslarida pedagogik innovatsiyalarni**

hayotga tadbir etishning tashkiliy asoslari (4 soat)

Reja:

1. Pedagogik hamkorlik va mahoratni, o'qituvchi faoliyatida vaqt va ishonitirish samaradorligini "Bunnerang" strategiyasiga tushiriling
2. Pedagogik jarayonda o'quvchilarga psixologik ta'sir etish muammosi "Sinkvey" texnologiyasida yoritilg
3. SHaxsning kamol topishida o'z-o'ziga ta'sir etishning ahamiyatini "5 daqiqada esse" usulida yoritilg

4-mavzu: Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari (4 soat)

Reja:

1. O'quv-tarbiyaviy jarayonni tashkil etish "Debat" metodi orqali tushuntiriling.
2. Dars va innovatsion texnologiyalar o'quv xonasining ko'rinishlarini "Modellashtrish" metodida yoritilg.
3. Ta'lim muassasalarida o'quv mashg'ulotlariga tayyorlanishning samaradorligini oshirishni "Insert" jadvalida tushiriling

5-mavzu: Eshitish idroki darslarida didaktik o'yinli innovatsion texnologiyalar (4 soat)

Reja:

1. Didaktik o'yinli mashg'ulotlarni talabalarining bilim olish va o'yin faoliyatining uyg'unligini ESMU strategiyasi.
Savol: Tibbiy-pedagogik hujjatlarni o'rganish va tahlil etish nima uchun zarur?
Fikr -
Sabab -
Misol -
Ummulashtrish -
2. Syujehti-rolli o'yinlar, ijodiy o'yinlarni SWOT-tahlilni amalga oshiriling
3. Ishblanmonlar o'yini, konferentsiyalar, o'yin-mashqlarga ajratishda "Savol javob" metodida yoritilg.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarida mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.
Mustaqil ta'lim amaliy mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilmagan, ammo fan bo'yicha talabning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

IV.1. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiya tushunchasi va turlari.
2. Innovatsion texnologiya tushunchasining kelib chiqishi, uning

<p>sabablari, unga bo'lgan ehtiyojlar, uning keng ko'lamli, serqirra tushuncha ekanligi.</p> <p>3. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiya ko'rinishlari.</p> <p>4. Innovatsion texnologiyalarni psixotreninglar bilan bog'liqligi va ilmiy tadqiqotlar sohasiga xos ko'rinishlari.</p> <p>5. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalar elementlarini ahamiyati</p> <p>6. Eshitish idroki darslarida korreksion - rivojlantiruvchi ishlar va ularni olib borishda interfaol usullardan foydalanish</p> <p>7. Eshitish idroki darslarida interfaol mashg'ulot samaradorligini belgilashning innovatsion-asoslari.</p> <p>8. Maxsus ta'lim maktab o'quvchilarini kasbga yo'naltirish va innovatsion-psixologik diagnostika ishlarini zamonaviy axborot texnologiyaga vositalari yordamida amalga oshirish</p> <p>9. Innovatsion pedagogika fanlarini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanish yo'llari.</p> <p>10. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanish.</p> <p>11. Innovatsion pedagogika fanlarini o'qitish metodlari va ulardan foydalanishning zarur shartlari.</p> <p>12. Eshitish idroki darslarida zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida muammoli dars tashkil etish.</p> <p>13. Eshitish idroki darslarida innovatsion texnologiyalar orqali o'quvchilarning aqliy mehnat faoliyatlarini tashkil etishning nazariy asoslari.</p> <p>14. Innovatsion ta'lim vositalari haqida tushuncha va ularning mazmun-mohiyati.</p> <p>15. Eshitish idroki darslarida innovatsion tadqiqotchilik texnologiyalaridan foydalanish.</p> <p>IV.2. Mustaqil ta'limni o'zlashtirish tartibi.</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.</p> <p>V. Fan o'qitishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <p>dunyo innovatsion ta'lim tizimida rivojlanishida muammolari bo'lgan shaxslarni o'qitish va tarbiyalash nazariyasi va amaliyoti; qiyosiy maxsus pedagogikaning zamonaviy muammolari; turli mamlakatlarda rivojlanishida muammolari bo'lgan shaxslarga yordam ko'rsatish bo'yicha kadrlar tayyorlash tizimi; turli mamlakatlarda rivojlanishida muammolari bo'lgan shaxslarning ta'limiy va jifimiy integratsiyasi muammolari va isitqibollari; alohida yordamga muhtoj shaxslarga yordam ko'rsatadigan xalqaro tashkilotlar faoliyati yo'nalishlari va bu sohadaqi xalqaro hankorilik shakllarini <i>bilimga</i>;</p> <p>- mamlakatimiz va chet ellardagi maxsus ta'limda innovatsion pedagogika</p>	<p>3.</p>
--	-----------

<p>sohasida rivojlanishida muammolari bo'lgan shaxslarni o'qitish va tarbiyalashdagi mavjud nazariy yondoshuvlarni taxlil qilish va qiyoslash; qiyosiy maxsus pedagogika metodlarini; rivojlanishida muammolari bo'lgan bolalarni o'qitish va tarbiyalashning zamonaviy konsepsiyalarini taxlil qilish <i>ko'nikma</i>;</p> <p>- turli mamlakatlarning maxsus ta'limida innovatsion pedagogika sohasida qabul qilingan zamonaviy teminalarini qo'llash; dunyo miqyosida rivojlanishida nugsoni bo'lgan shaxslar muammolari bilan bog'liq masalalarda fikr yuritish olish <i>malakasiga ega bo'lishi kerak</i>.</p> <p>Talabalar tomonidan tayyorlangan ilmiy ma'ruzalarga opponenitlik qilish malakalarini shakllantirish. <i>Bilim, ko'nikma, malaka bo'lishi kerak</i>.</p> <p>4.</p> <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalalar; • jamoa bo'yib ishlash va himoya qilish uchun loyihalalar. 	<p>5.</p> <p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahtlil natijalarini to'g'ri aks etira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy nazorat, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishini topshirish.</p> <p>Joriy nazorat. Joriy nazorat semestr davomida seminar mashg'ulotlariga ajratilgan soatlar (jufflik) dan kelib chiqib umumiy 30 ball bilan baholanadi. Jami seminar mashg'ulotlari bo'yicha o'zlashtirish natijalari 100 balllik tizimda 30 ball bilan baholanadi.</p> <p>Oraliq nazoratlar. Oraliq nazoratlar semestr davomida ma'ruza mashg'ulotlari o'quv soatidan kelib chiqqan holda 1 marta o'tkaziladi. Oraliq nazorat 100 balllik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibida mustaqil ta'lim topshirig'i kiradi.</p> <p>Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirishiga ruxsat beriladi.</p> <p>Yakuniy nazorat</p> <p>Yakuniy nazorat yozma shaklida o'tkaziladi. Talabanning yakuniy nazoratdagi o'zlashtirishi 100 balllik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalar fanni o'zlashtirgan hisoblanadi.</p>
--	--

6.

VIII. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. M.U.Xamidova. Maxsus pedagogika (Mutaxassislikka kirish). -T.: Fan va texnologiyalari, 2018
2. F.Fatxeva 2005 y. O'zbekiston karlar imo-ishora nutqi. 600 bet.
3. Surdopedagogika. U.Fayzieva, D.Nazarova, F.Qodirova "Sano-standart" Toshkent 2012

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ishmuhamedov R.J. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari (2 kitob).—T.: TDPU, 2009. - 108 b.
2. Ishmuhamedov R.J. O'quv jarayonida interfaol uslublar va pedagogik texnologiyalarni qo'llash uslubiyati. - T.: RBIMM, 2008. - 68 b.
3. Muxamedov G' I., To'raqulov X.A. Zamonaviy pedagogik tadqiqotlarning ilmiy nazariy asoslari. Toshkent, —Fanl, 2004 - 230 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi farmoni. T.: "Adolat", 2017.
5. Mirziyoyev Sh.M. Konstitutsiya – erkin va farovon hayotimiz, mamlakatimizni yanada taraqqiy ettirishning mustahkam poydevori. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilingani 25 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruzasi 2017 7 dekabr. T.: "O'zbekiston", 2018.
6. Mirziyoyev Sh.M. Tangidiy tahlil, qat'iy tartib – intuzom va shaxsiy javobgarlik – har bir raxbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasi 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollarga bag'ishlangan majlisdag'i O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. T.: "O'zbekiston", 2017 yil.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 13.10.2020 yildag'i PQ-4860-son ALOHIDA TA'LIM EHTIYOJLARI BO'LGAN BOLALARGA TA'LIM-TARBIYA BERISH TIZIMINI YANADA TAKOMILLASHTIRISH CHORA-TADBIRLARI TO'G'RSIDA
Internet saytlari:

11. www.ziyounet.uz
12. www.edu.uz
13. www.tdpu.uz
14. www.pedagog.uz
15. www.defektolog.uz

7. fanining o'quv dasturi Jizzax davlat pedagogika universiteti Kengashining
202_ yil __ __ __ dagi __-sonli Kengash qarori bilan tasdiqlangan.

8. Fan/modul uchun mas'ullar:

S.A.AKTOROVA - JDPU Maxsus pedagogika kafedrasini o'qituvchisi

9. Taqrizchilar:

S.Xudoyorov - Jizzax viloyat Zaif eshituvchi bolalar maxsus maktab internati direktori
M.Tilakova – Jizzax viloyat XXQT va MO instituti kafedra mudiri p.f.f.d. (PhD)